

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 30 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Kiosztások, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K. Várárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Az agrárszociális mozgalom.

Az ideai szociálista mozgalomban olyan agitációt lehetett észrevenni, a mely három irányban működött és a mely a kormánynak háromféle intézkedését tette szükségessé, hogy a kiterjedt izgatás ellen közel fogható eredményt lehessen elérni. Ez a három irány a következő:

Az első az a szociálistizmus, mely a tavalyi rossz aratás folytán keletkezett nyomort és inséget választotta kiindulópontnak és veszedelmes volt, mert igazi nyomorról, éhezékről és inségesekről volt szó, a kikkel szemben kevés kilátás volt arra, hogy fegyveres erővel lehessen eredményhez jutni. Az éhezékek nem imponál a szurony, mert az elszánt és a gyors halált inkább választja, mint a hosszú szenvedést, a kórház és a börtön neki megváltás. Ha tehát ezek lázadnak fel, az veszedelmes.

Itt nem is használt a kormány egyetlen katonát sem, nem rendelte el a legkisebb hatalmi rendszabályt sem, de nem is várt arra, hogy a törvényhozás intézkedjék, hanem kenyeret küldött oda, a hol éhezők voltak, pénzt, vetőmagot, szerszámot és egyéb szükségleteket, a hol segélyre szoruló és szűkölködők voltak. A hatóságok a legnagyobb gyorsasággal jártak el, a nyomort enyhítették, ha nem is szüntették meg egészen és a folytatólagos működés az emberszeretethez ezen a téren a legszebb eredményeket fogja felmutatni.

A második szociálista irány Várkonyi firmáját viselte magán és a földfelosztás, meg az adófizetés megtagadásának az elvén alapszik. A mezei munkások és parasztok a hatóságokat és a birtokos osztályt fenyegették és itt, ha parasztlázadásra nem akarták juttatni a dolgot, gyorsan és erőlesen kellett beavatkozni. A zavargók ellen kiállították az egész rendelkezésre álló csendőrséget és nagyszámú katonaságot. A rendet szuronyral tartották fenn, a szigorú fellépés általában ismét helyreállította a törvénytiszteletet és biztosította életét és vagyonát a fenyegetett társadalmi osztálynak, a mely

már mind a kettőért reszkálni kezdett és a státium kihirdetését követelte. Az izgatók és bujtogatók ellen igénybe vették a rendőrséget, mely ugy a fővárosban, mint a vidéken nagy határozottsággal és rendkívül kedvező eredménnyel működik. A kormány itt dicsőretre méltó sikert vívott ki, mit az összes politikai pártok osztatlan elismeréssel honorálnak a legkétségesebben. Az infúziált vármegyéből, hol még nyolcz nap előtt a birtokosok kétségbeesésének kiáltását lehetett hallani, ma megnyugtató, kielégítő hírek érkeznek.

A harmadik szociálista irány az, a mely megtagadja a mezőgazdasági munkát, aratási szerződést nem köt és nagy aratósrike-t készít elő. Itt újból be kell válnia a kormány tavaly kipróbált előrelátásának, elégséges munkaerőről kell gondoskodni és a tényleg dolgozó munkásokat meg kell védeni a strikeolók támadásai ellen.

E mellett és párhuzamosan gondoskodni fog a kormány a munkások felvilágosításáról, kioktatásáról és jó utra térítéséről és ez irányban az ország, — s nemcsak Magyarország, hanem egész Európa közvéleménye is, alapos és jól megérdemelt bizalommal van, — a mely bízalom a mult tapasztalataira és a jövő programjára teljes joggal támaszkodhatik.

Negyedévi kimutatás.

A m. kir. pénzügyminisztérium közzétette az állami pénztáraknál az 1897. év negyedik negyedében előfordult brutto-bevételekről és brutto-kiadásokról szóló kimutatásokat. E kimutatások szerint a bevételek összege 5,156.046 frt 56 $\frac{1}{2}$ krral kisebb, a kiadásoké pedig 170.856 frt 52 $\frac{1}{2}$ krral nagyobb, mint 1896. év hasonló időszakában volt és így az 1897. év IV. negyedének mérlege 5,326.903 frt 9 krral kedvezőtlenebb, mint az 1896. év IV. negyedének mérlege.

Az egész évi bevételek összege azonban 8,603.191

frt 41 krral nagyobb, az egész évi kiadásoké pedig 3,765.694 frt 58 krral kisebb lévén, mint az 1896. évben, az 1897. év mérlege 12,668.885 frt 99 krral kedvezőbb, mint az 1896. év mérlege.

A bevételeknél a lényegesebb visszamaradások a következők:

Az egyenes adóknál 1,717.045 frt, mely visszamaradás az egyes évnegyedek kezelésében előforduló hullámnak tulajdonítandó, mert az egész évi kezelést összehasonlítva, az 1897. év eredménye 644.825 frt 71 krral kedvezőbb az 1896. évi eredményénél.

A fogyasztási és italdóknál kimutatott 945.528 frt 48 $\frac{1}{2}$ krral kisebb bevétel nem képez valószínű visszacsúszást, hanem annak tulajdonítandó, hogy a bizonyos fizetéseknek végleges elszámolása az 1898. évi I. negyedben történt. A kiegyenlítés tehát csak a következő negyedben fog jelentkezni.

A dohányjövődék bevétele 649.287 frt 5 krral visszacsúszást mutat, mely eltérés átfutó természetű könyvileges keresztülvezetéseknek tulajdonítandó.

A vasútvételeknél mutatkozó 1,546.045 frt 72 $\frac{1}{2}$ krral visszamaradás részben onnan származik, hogy a vasgárak terményei után fennálló követelések nem abban az arányban nyertek kiegyenlítést, mint az előző év megfelelő időszakában.

Az államvasutak üzleti bevételeinél mutatkozó 2,657.384 frt 73 $\frac{1}{2}$ krral visszacsúszás részben onnan származik, hogy 1896-ban az országos kiállítás alkalmából a személyszállítási bevétel meghaladta az e czimen ebben a negyedben befolyt bevételi összeget, tulnyomó részben azonban e csökkenést az 1897. évi rossz termésre kell visszavezetni, mint a melynek következtében a termények és örlemények kivitele igen csekély volt s a teheráru szállítási bevétel az előző évi bevételi összegen jóval alul maradt.

A kiadásoknál a következő lényegesebb eltérések fordulnak elő:

Az államadóságok összes nemeinél a kiadás 3,863.231 frt 91 krral kisebb, mint az előző év hasonló időszakában volt, a mi az értékek beváltására

TÁRGZA.

Az új francillon.

Mikor Samu báró özvegye a legnagyobb diszkrézió mellett elmondta barátjának, hogy férjét tegnap megint együtt látták Córával, azzal a féltelmes multu színésznővel, a filigrán asszonyka egész testében összerázkódott, azután a legnagyobb nyugalom hangján odaszólt az özvegyhez:

— Köszönöm édesem, hogy olyan őszinte vagy hozzám. Megfogadom tanácsodat és elválok ettől az embertől. Még egyszer köszönöm, hogy felvilágosítottál.

Az utolsó szavakat már nehezebbre esett kimondani. Egészen az ajtóig kísérté barátjánét s ott harmadszor is köszönetet mondott.

Az özvegy kocsija már messze robogott s a filigrán asszonyka még mindig ott állott az ajtó mellett. Odátámaszkodott a nagy álló óra talapzatára s egy könyvet morzsolgató ki szempillái közül. Egy könyvet azért az emberért, aki nem szereti, akit ő sem szeret s akitől most válni akar.

Visszavonult szobájába s ott még egyszer magához idézte a nagy vádat, ami férjét terheli. Mikor azonban nem talált a vád ellenében egyetlen enyhítő körülményt sem, hangosan felkaczagott:

— Ostoba balga vagyok! Hát miért is keresek mentséget az ő számára, szeretnék a föld alá bujni szégyenletemben, hogy egy ilyen emberhez hű tudtam maradni s nem az ő szemébe mondja a világ: feleséged nem szeret, mást szeret, azt szereti, akivel megcsalt.

Ott állott a megcsalt asszony férje előtt. Egy vonása se árulta el, hogy nagy jelenetre készül. Hátravetette bolyhos szép fejét s elég határozott hangon szólt a báróhoz:

— Egy őszinte vallomást óhajtanék tenni ön előtt. Nem tartok hozzá bevezetést, hanem egyszerűen azon kezdek, hogy én önt sohasem szerettem, most se szeretem s nem is fogom szeretni soha. Ha jól emlékszem egyetlen egy esetben, mikor a kezemet megkérte, akkor azt mondtam, hogy szeretem. Ne higgye el, amit akkor mondtam, hanem higgye el, amit most mondok: hogy én csak színleltem s önt lelkem egész mélyéből gyűlölöm. Miután pedig a színlelést is meguntam, válni akarok. De, hogy ebbeli hirtelen elhatározásomon meg ne akadjon, tudja meg saját magamtól, hogy megcsaltam önt. Hogy mivel csaltam meg, azt ne kutassa, valamint én sem kutatom, hogy Córával-e, vagy mással történt-e az éjjeleket a házban kívül. Saját beismerésem, azt hiszem elég ok a válasra. Különben se tévedek, ha azt állítom, hogy a válás önre nézve éppen olyan kellemes lesz, mint reám nézve.

A báró éppen olyan nyugodtan hallgatta végig a báróné vallomását, mint amilyen nyugodtan ezt ez a csodálatos asszony elmondta. Az egész vallomás alatt egykedvűen babrált az óralánczán s mikor az utolsó szó is elhangzott félíg bosszuson, félíg gúnyosan, odafordult a bárónéhoz:

— A komédiáknak és a tréfáknak csak a színházban vagyok barátja, de ott is csak akkor, ha az előadó színész képes velem elhitetni, hogy a szerepét átérzi. A kegyed rögtönzött jelenete mondhatom úgyesen volt kieszelve, kifizetően betanulva, de azért még sem hiszem el, amit mondott. Legföljebb csak annyit hihetek el vallomásából, hogy nem szeret, sohasem szeretett, de azt, hogy megcsalt, azt nem hiszem el. Miután pedig teljesen bizonyos vagyok, hogy kegyed mind e mai napig hű maradt hozzám, nem találok okot a válasra.

A szép asszonyt olyan készen találták a báró szavai, mint minden asszonyt, akinek még akkor sem hiszik el, amit mondott, ha nem az igazat mondja. Nem is várta be, hogy a báró megismételje határozott kijelentését, mert a szavába vágott:

— Tehát ön nem hiszi, hogy megcsaltam. Azt kívánja, hogy én mint Keresztély báróné, bizonyítsam be Keresztély báró előtt, hogy megcsaltam. Ám legyen, Keresztély báróné vállalkozik erre a szerepre is, csak azután Keresztély báró ne tartson rossz színésznőnek. Ime, báró, hallgasson meg hűtlenségéből egy néhány diszkrét részletet.

nyek értékesítéséből befolyt 27,639.583 frt 33 kban szükségelt javadalmazásoknak, az előző évtől eltérő időpontokban történt elszámolásából keletkezett.

A pénzverdénél kimutatott 11,297.787 frt 4 knyi nagyobb kiadás onnan származik, hogy az osztrák-magyar bank az 1897. év IV. negyedében 11¹/₂ millió értékű aranyat szállított be kiveretés végett, melynek megfelelő ellenértéke azonnal kifizetett; a feldolgozás azonban az idő rövidsége miatt ebben a negyedben nem volt eszközölhető s így a bevétel csak a feldolgozás arányában, 4,445.419 frt 95¹/₂ kr többlettel volt kimutatható.

A m. kir. államvasutak üzleti kiadásainál az 1,102.715 frt 91 kr többlet részben a forgalmi eszközök hátrálékos vételára után fizetett kamatokból ered, részben a vonalszaporulásnak s az ebből származó forgalom emelkedésnek a következménye.

A m. kir. államvasutak hálózatán eszközözendő beruházásokra engedélyezett hitelből további 8,665.024 frt 67 kr vétetett igénybe, mely összeg a már kimutatott 14,750.000 frtnyi beruházási kiadással együtt a 3 és fél százalékos magyar koronajáradék kötvényben találja fedezetét.

Az 1897. évi kezelésnek ez a 12 és fél millió frtot meghaladó összeggel kedvezőbb eredménye legjobb bizonyítékát szolgáltatja a magyar francziák konszolidált állapotának és Lukács László pénzügyminiszter minden kételet felett álló pénzügyi politikájának és pénzügyi technikájának. Olyan esztendő, mely a rossz aratás és az ebből eredő üzletpangás folytán nemcsak az adók szigorubb behajtását tette lehetetlenné, hanem tetemes adóelengedéseket és halasztásokat tett szükségessé; olyan pénzügyi év, melyben az összes tárczák kivétel nélkül jóval nagyobb igényeket emeltek a kincstárral szemben, az ilyen esztendő azt bizonyítja, hogy Magyarország adóerejéhez kételet nem fér, hogy a budget-szerkesztés korrekt és becsületes, hogy a pénzügyek kezelése olyan kezekre van bízva, melyek őszintén és erélyesen gazdálkodnak ama kincsekkel, melyeket a nemzet áldozatkészsége és egy egészséges pénzügyi politika állít az ország rendelkezésére. Ily körülmények közt az ország fejlődése biztosítva van és az ellenzék támadásaival szemben ez a legjobb igazolása Lukács pénzügyminiszter politikájának.

Igazgatósági jelentés.

Felolvasta Dobay János, a Rudolf kórház f. ké 6-án tartott közgyűlésén.

(Folytatás és vége.)

Tovább vizsgálva a számokat, kitűnik az is, hogy mult évben gyógyszerekre 220 forint 80 krajezárt, kötszerekre 216 frt 72 krt s or-

vosi műszerekre 304 frt 74 krt, tehát összesen 742 frt 36 krt költöttünk, ebből tehát egy személyre naponként 5¹/₂ kr., míg tisztán a gyógy- és kötszerekből 3¹/₂ kr. jut, tehát körülbelül annyi, mint a megelőző évben.

Szóval, tisztelt közgyűlés, bármely oldalról vizsgáljuk is a dolgokat s bárhogyan vessük is össze a számokat azt találjuk, hogy kórházunk gazdasága a rendes keretek között mozog és én sehol egyetlen jelenséget sem találtam, mi a mult évektől eltérést mutatna s így a mult évi eredményeket nyugodtan vehetjük tudomásul.

Még meg kell említenem, hogy az élelmezés a mult évben is házilag történt, a gyógyszereket részint nagyban hozattuk, részint egyik helyi gyógytár szolgáltatta. Általában a gyógyszereket a két helybeli gyógyszerár adja évenként felváltva. Nem hallgathatom el azon körülményt, hogy a mult év második felében a csendőrség minden tudható ok nélkül kivonatott kórházunkból, jöllehet nekünk a belügyminiszter ural a beteg csendőrök ápolása iránt szerződésünk van. A mult év végén még egyideig Csik-vármegyéből jöttek intézetünkbe beteg csendőrök, de a mi megyénkben nem. Folyó évben pedig se innen, sem onnan egy sincs. Ez nem csak anyagilag, hanem erkölcsileg is érint bennünket, mert sérti intézetünk reputációját, mivel különbség, hogy midőn e város területén egy kitűnő kórház van, a beteg csendőrök máshova küldessenek. Utána jártam a dolognak s a mit megtudhattam az, hogy felsőbb helyről rendeltetett el, hogy a beteg csendőrök a legközelebbi katonai kórházban gyógykezeltesse a katonai kincstár minden egyes beteg után 15 krt fizet rá naponként s fedezi az utazási költségeket is — a rendelet mégis fogantatott. Ilyen viszonyok között ajánlanám, hogy intézetünk felirat a nagyméltósági belügyminiszter urhoz, hogy a szárnyparancsnokságok enlített rendeletét hatályon kívül helyezni, méltóztassák.

Mult év folyamán folytattuk az intézet udvarának befásítását, de ismét eredménytelenül. A beültetett fenyők nagy része elpusztult, pedig ezuttal is szakértő végezte az ültetést. Ennélfogva ajánlom, hogy jövőre akácfaikkal ültetessük be a kijelölt területeket.

Ezekben kívántam, tisztelt közgyűlés, röviden felsorolni mindazon nevezetesebb momentumokat, mik intézetünk vagyoni fejlődésére s belső életére jelentőséggel bírnak s még csak az elismerés és hála adóját kell lerónom mindazok iránt, kik mult évben intézetünk ügyét buzgón szolgálták.

Természetesen hála és elismerésünk legnagyobb részét ezuttal is a mi lelkes elnök bárónknak, zágoni báró Szentkereszty Stephanie ő méltóságának kell adnunk, ki sohasem apadó gonddal és erélylyel vezette intézetünket. Kívánjunk neki a sok családi csapás után vigasztalódást és feledést.

is bizalmasabb kegyed iránt mint én, mondjuk mint azt az etikette megengedné. Az is látom, hogy kegyed azonban egy cseppet sem gyöngébb ő hozzá, mint azt, mondjuk a hitvesi, vagy a női önértet megengedné. Éppen ezért eddig se volt kifogásom az önök, mondjuk bizalmas barátsága ellen s a jövőben se lesz.

Az asszonykát már bosszantotta a báró szemtelen elbizakodottsága s úgy találta, hogy ha ez továbbra is megmarad kiálhatatlansága mellett, nagyon könnyen nevétségessé válhatik. Még egy kísérletet tett, még egy kirohanást. Mindenekelőtt gunyosan felkaczagott.

— Hát én még mindig bizik, báró, bizik. Nem találja egy kicsit furesának kettőnk helyzetét? Én őszintén beismerem, hogy nem szeretem, megcsaltam, bizonyítékot sorolok fel hűtlenségem mellett. Higye el, hogy két éjjelen keresztül gondolkodtam, míg el tudtam magamat határozni, hogy megvallok ön előtt mindent. El voltam rá készülve, hogy az első beismerő szó után rögtön megsemmisít, de arra is, hogy ön mint gentleman iszonyuan felháborodik s saját maga proponálja, hogy váljunk el. De úgy látszik, én őt ebben is félreismertem, mert ön nem nem férj, sem nem getleman. S meg sem semmiat, de még fel se háborodik, hanem az ő öné-

Mondjunk köszönetét a vagyonkezelő bizottságnak odaadó munkálkodásáért és az intézet tisztviselőinek, kik együtt és összesen díszre méltó munkát fejtettek ki.

Ezek után tisztelettel kérem, hogy jelentésem tudomásul venni méltóztassák.

Tanügy.

Tanítók fizetése.

A képviselőház, mint tudjuk, egy korábbi alkalommal az elemi iskolai tanítók fizetését, a felekezeti iskolákra vonatkozólag főleg 300 frt minimumban állapította meg, mert nagyobb összeget a miniszter sürgetése dacára a legjobb akarat mellett sem lehetett megállapítani, azon elvnel fogva, hogy az államháztartás egyensúlyát fen kell tartani.

A tanítóknak Magyarországon, sajnos, többnyire az általuk elért erkölcsi sikerekkel kell megelégedniük, mert a legtöbb felekezet és község nem képes ezt a minimumot felemelni, csak az állami tanítók helyzete kedvezőbb, a mennyiben ezek közt egy sincs, kinek 400 frtnál kevesebb lenne a fizetése. De Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter mint minden téren, ezen is a jog és méltányosság előharcosa és mint ilyen, ki is jelentette már azt a meggyőződését, hogy a tanítók fizetését okvetlen fel kell emelni és ő már most módot talál budgetje keretében a tanítók helyzetének könnyítésére, ha korlátolt mértékben is.

Ismeretes, hogy kísérletek történtek, melyek a magyar tanítók e csekély javadalmazására támaszkodva, őket a szociáldemokrácia karjaiba akarták vezetni. De a tanítók ellenálltak és ezt a miniszter ünnepélyesen dícsérőleg elismerte. De az egész kormánynak és az államnak is kell arra a veszedelemre gondolni, a melyet az ifjúságnak szociáldemokrata tanítók által való megmátelyozése szülhetne, tehát a már kifejezett elismeréséhez nem szavakkal, hanem tettekkel kell esatlakozni.

Hogy Wlassics Gyula ez jessze előharcosa, az neki legnagyobb becsületére válik, a tanítóknak meg a legjobb biztatás lehet, mert Wlassics a tett embere, a ki már eddig is rendkívül sok üdvösat cselekedett és a kitől Magyarország csak nagy tettet joggal és bizton vár.

Irodalom.

— Ideál a ezime Szemere Miklós legújabb röpiratának, mely csak a napokban került ki a sajtó alól. A nobilis és gavallér szerzőnek rövid idő alatt ez már a harmadik műve, melylyel a közönség elő-

zetemre hivatkozva, nem hisz képesnek arra, hogy megcsaljam. Lásza báró, maga a legpipogya ember, a kit valaha életemben ismertem s egy ilyen embernek pedig nem akarok a neje maradni. Ha nem hiszi el, hogy megcsaltam, ám jó hát a szemeláttára fogom megcsalni.

Az utolsó szavakat már olyan határozottan mondta a báróné, hogy az a kiálhatatlan ember meghökkent egy perczre. Nem is várta be, hogy tovább is mondja, mert odaállott a báróné elé, megfogta mindakét kezét s merően a szemébe nézett.

— Asszonyom! Kegyed mosoktalanul kapta a Keresztély báró nevet s most még mosoktalanul vehetem azt vissza. Kegyed hü maradt hozzám a mai napig s nem esalt meg, mert egy olyan asszony, a ki beismeri, hogy férjét már megcsalta, az ilyen asszony még nem esalta meg, hanem csak ezután akarja megcsalni.

Nos tehát beleegyezem a válásba. Váljunk el addig, a mig nem tagadja, hogy megcsalt.

Hogyi Jenő.

— Hogy kivel esaltam meg, azt hiszem nem tartozik szorosan a bizonyítékokhoz. Ám, ha kívánja a nevé is megmondom s mivel úgy látom, hogy máris az ökleit szorongatja, hogy ezt az embert legelső találkozásakor leülse, hát a nevé is megmondom: Fertőy főhadnagy. Ezt az embert szeretem. Hiszen, ha a napokban, mikor „Carmen” előadása alatt Fertőy bejött a páholyunkban s ön egy pillantást vet ránk, úgy akkor ma nincs szükségem bizonyítékokra. Természetesen önt Córa odafünn a színészpáholyban sokkal inkább lefoglalta, semhogy reánk is figyelhetett volna. Avagy talán az se tűnt fel önnek, hogy Fertőyvel sokkal többet foglalkozom, mint önnel s hogy ő is többet foglalkozik velem, mint ön. Fertőy maga a férfiaság, a jellem, olyan férfi, aki boldogítani tud nem egy, de száz nőt. Azt hiszem, hogy tovább már nem mehetek őszinteségemben, mert utóvégre csak nem kívánhatja, hogy a szemeláttára csaltam meg.

A báró még mindig megtartotta nyugodtságát és a legnagyobb elbizakodottság hangján adott feleletet:

— Lásza asszonyom, kegyed ideálja iránti elvakultságában, férjét olyannyira ostobának látja, hogy az Fertőyvel való kacérkodását nem vette észre. Az őszinteséget én is azzal viszonzom s kinyilatkoztatom, hogy nagyon is jól látom, hogy Fertőy sokkal

lóp. A „Fair play“ és a „Fiatal véreim“ általános feltűnést keltett munkáihoz méltán sorakozik ez a harmadik mű is, az „Ideál“. Ebben a szerző a nála megszokott előkelő modorban ötletszerűleg foglalkozik a jelenkori magyar társadalom négy főhatmasságával: a szabadkőművesség, sajtó, judaizmus és szocializmussal. Keztyűs kézzel, könnyedén, eszvegyeszerűleg tárgyalja ezeket a kérdéseket. Mindenikről elmondja saját egyéni nézeteit és mindeniknek felsorolja nagy vonásokban a tulajdonságait. A szabadkőművességről, mint titkos társulatról, mond el egyet-mást. A sajtóról pedig nagyon is megszívlelendő dolog az, a mit elmond és a mely odasarkallik, hogy a szabadsajtónak — melynek szerző öszinte hívének vallja magát — csak addig van látjogosultsága, míg az tisztességes írótól igaz dolgokat közöl és terjeszt. Főszabályul kívánja kimondatni, hogy journalistikával senki sem foglalkozhassék, ki megbecstelenítő vagy nyereségvágyból eredő büntetést követett el, mert ezzel csak a sajtó tekintélyét emelnék. A judaizmus kérdésénél kijelenti, hogy nem antisemita szempontból szól a dologhoz. Sok tenni való van szerinte a tekintetben és nem győzi eléggé ajánlani a gyors és helyes intézkedést. A szocializmus kérdésénél pedig azt mondja, hogy ha meggyőzik annak az eszmének életrevalóságáról és kivihetőségéről, hát ő is melléje sorakozik; de addig, míg erről megbizonyosodva nincs, az egész dolgot csak az álom országába tartozandónak véli. Csak ideál az egész. A 64 oldalra terjedő munka megjelent az „Athenaeum“ kiadásában és kapható minden könyvkereskedésben. Ára 80 kr.

Ujdonságok.

— **Kitüntetés.** M. Székely János tanítót a közdivasárhelyi állami iskolák igazgatóját és a háromszéki vármegyei tanfelügyelőt elsőrendű érdemkeresztel tüntette ki a király. Midőn ezen örvendetes hírt közöljük, kijelenthetjük, hogy a királyi kegyritkán ért érdemesebb embert. Több mint 30 éve szolgálja a népvelés ügyét s ezen idő alatt szép tehetségével, nagy szorgalmával a tanügynek hasznos szolgálatokat tett s szeretetre méltó egyéni tulajdonságaival társadalmunk tiszteltét érdemelte ki s mikor a jó ügy szolgálatában eltöltött élet után megszerezte embertársai szeretetét, megjött a legmagasabb királyi kegy, mely oly ritka embernek jut osztályrészül s meghozta a legmagasabb és legszebb jutalmat. Mi öszinte szívvel gratulálunk e szép kitüntetéshez s azt kívánjuk, hogy viselje sokáig az ő keresztjét s miként eddig, úgy ezután is legyen a népvelés ügyének igazi apostola.

— **Megsemmisített választás.** Többször volt szó lapunkban a közelebről lefolyt városi képviselő választásról, mely annyi felszólalásra s kritikára adott alkalmat. Legelőször azon hiba történt benne, hogy az első választás alkalmával nem választottak külön póttagot, miért ennek pótlása rendeltetett el. Megtörtént a pótválasztás is, ekkor meg Nagy Ferencz mérsáros folyamodást adott be az egész választás ellen s alaki hiba alapján kérte annak megsemmisítését. — Az igazoló választmány, mely hivatalban van első fokban határozni a választás törvényessége felett, mult pénteken Gábor Péter alispán elnöke alatt tartott ülésében tárgyalta a kérdést s egyhangulag kimondotta a választás megsemmisítését. Ezen határozat indokál szolgál azon körülmény, hogy daczára annak, miszerint a városban több van 600 választónál, az 1886. évi XXII. t. cz. 35. §-ának rendelkezéséhez képest, a választás nem körülmények között történt, továbbá, hogy a rendes és póttagok nem együtt és egy napon választottak, a mint ezt a törvény előírja s végül, hogy a választási névjegyzék hibásan volt összeállítva, mivel többen felvették, kik az országgyűlési képviselők választására jogosultak névjegyzékében nem fordulnak elő s mivel pedig a választás hibás lista szerint ejtett meg, törvény szerint megsemmisítendő volt s egyúttal az igazoló választmány elhatározta, hogy a névjegyzéket a kiigazítás elrendelése végett főispán ur ő nagyméltóságához felterjeszti. Miről úgy folyamodó, mint a városi képviselő testület, valamint kihirdetés végett a városi tanács értesítettai rendeltetnek. — Így szól a határozat s hogy az igazoló választmány, ha a törvénytől nem akart eltérni —

másképen nem határozhatott, ahoz kétség sem férhet, mert egy felebbezést egy hivatalos testületnek sohasem a szélszerűség, hanem a törvényesség szempontjából szabad elbírálnia. A végeredmény tehát egyeb nem lehetett, mint a megsemmisítés. Ezen határozat azonban nem végérvényes, mert az ellen folyamodni az érdekelt feleknek lehet.

— **Makadám ut.** A mint értesültünk, felsőbb helyen elhatározatott, hogy a brassó-otjosi állami utvonálnak Kézdivásárhely városán keresztül vonuló része a lóporos toronytól, egészen az ov. ref. temetőig makadám burkolattal fog bevonatni.

— **Időjárásunk.** Még csak februárban vagyunk, de azért tavaszodunk. Nappal a hőmérő 11 C. fok meleget mutat s éjjelenként is a fagyok nagyon gyengék. Két nap óta hideg szelek fujnak erősen szárítván az átázott földet s a tenger sárt. A nagyon korai tavaszodásnak különben nem nagyon örönd a gazda közönség.

— **Uj adóhivatal.** Háromszékvármegye területén Kovászna székhellyel 1898. évi március 1-ével kir. adóhivatal állítatik fel, melyhez a közdivasárhelyi kir. adóhivatal kerületéből a következő községek oszlatnak be: Kovászna mint székhely, Barátos, Czofalva, Gelence, Haraly, Hilib, Imecsfalva, Körös, Pákó, Papolez, Szita-Bodza, Páva, Petőfalva, Szörse, Tamásfalva, Telek, Zabola, Zágón.

— **Elmart zsidó.** Akármilyen élelmese is a hőber polgártársak, a székely mégis túl jár az eszükön. Ezt a következő példa is bizonyítja. Szentlélek községnek is megvolt a maga zsidója, ki azonban sem a hatóságnak, sem a közönségnek nem tudta tetszését megnyerni. Meg is tettek mindent, hogy szép szerivel megugrasszák, de nem ment sehogy sem. A végén aztán a többi kereszmárosok azon hirt kezdették terjeszteni, hogy a zsidó kereszmáros előbb testének bizonyos részét bemártogatja a pálinkás cseberbe s azután lábát is megmossa benne s azután adja el. Minthogy több tanu bizonyította ezen dolgokat, hogyne hitték volna el a faluban. A vevők elmaradoztak s az boykottált hőber egy napon bucsut mondott a falunak s így Szentléleken most egy szál zsidó sincs.

— **Helyettesített tanító.** A közdivasárhelyi állami iskolák gondnoksága Demeter Róbertet, ki súlyos betegsége folytán egy évre szabadságot tartott. — Jancsó Irén okleveles tanítóval helyettesítette.

— **A közdivasárhelyi róm. kath. gymnasium** a XIII. Leó Pápa koronázásának huszadik évfordulója alkalmából f. évi március hó 3-án d. e. 9 órakor iskolai ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Délelőtti 9 órakor ünnepélyes háladáó isteni tisztelet. Végzi ngys. és főtiszt. Bálint László t. kanonok, főesperes, püspöki biztos ur. Isteni tisztelet után az iskolai ünnepély a feldíszített rajzteremben tartatik meg. 2. „Hymnus az Egyházért“ Daniss Zsigmondtól, énekl. a gymn. énekkar. 3. „XIII. Leó pápa jubileumára,“ írta Komócsi József. Szavalja: Gál Tamás IV. o. t. 4. „Ima.“ Major Gyulától, énekl. a gymn. énekkar. 5. „A pápa állása az egyház-

kan, XIII. Leó élete és működése, végül buzdítás a hozzá való ragaszkodásra.“ Felolvasás, tartja Hasák Vidor gymn. igazgató. 6. „Lumen de Coelo,“ írta Kölln Norbert gymn. tanár. Szavalják: Predios Gyula, Zsák Antal IV. o. t. és Martzi Mihály III. o. t. 7. „Papai hymus“ Koenentől. énekl. a gymn. énekkar. Beléptidij személyenkint 20 kr.

— **Teljes üzletfelosztás miatt rendkívüli** alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst áruk, órák bámulatos olcsó beszerzésére a 30 év óta Budapestén, Kossuth Lajos utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órák üzégénél. A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávés- és teás-készletek, mind 13 próbás ezüstből, továbbá valódi svájci órák minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evészközkök grammja 5 és fél kr., teljes 12 személynek való evőkészletek börtokban 150 frt és feljebb.

A Zoltan-féle csukamájolaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol divat, hogy gyermekeink 2—8 éves korukban csukamájolajat igyanak s ezzel a sok scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli.

— Olcsón eladó egy használt, de jókarban levő födeles féderes, koci Hol? megmondja e lap kiadói hivatala.

Nyitlér*)

Foulard selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (es. és k. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényel, osztnál, tag-szaggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főtraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestén. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter ezéjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

*) E rovat alatt közöltétekért felelősséget nem vállal szerk.

H I R D E T É S E K.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távol: 15—20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Planzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle
hirneves
kőnyhakerti- és virágmagvak
zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett
medve-védjeggyel
valamennyi nagyobb
fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapestén Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelezve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közön-
ség szíves tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műve-
letet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

26 41—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Háromszékvármegye alispánjától.

Szám 4604—893.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsu város, tanácsi hivatali létszámában a főjegyzői állomás üresedésbe jövén, annak választás utján leendő betöltése céljából ezennel pályázatot hirdet.

Pályázók kötelesek az 1886. évi XXII. t. cz. 74. §-ához képest, az 1883. évi I. t. cz. 1. 6. §-ában kötelezett minősültségeket, erkölcsi és társadalmi előéletüket, eddigi szol-

galmi viszonyait, pályázati kérésük mellett, — mely f. év Március hó 25-ig hozzám beadandó, — igazolni.

A később beérkezett pályázatok figyelembe vételét nem fogják.

A jegyző fizetése: 800 frt fizetés, 200 frt lakpénz és nyugdíj igénye, mely a város nyugdíj intézet szervezete szerint van biztosítva, — ezen kívül a magánosok részére teljesítendő munkálatok után, szab. rend. jogosított díjak élvezete.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1898. évi február 23-án.

Gábor Péter s. k.
alispán.

(43 1—3.)

MEGHIVÓ.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár

XXV-İK ÉVI

rendes közgyűlése 1898. március 13-án d. u. 2 órakor kezdődőleg „Kossuth”-utczában levő saját helyiségében fog megtartatni, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő-bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés, s ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 5. Igazgatósági javaslat: alapítványtétel, tisztii fizetésemelés és gáz-üst beszerzése tárgyában.
 6. Három tagból álló felügyelő-bizottság választása az alapszabály 35. §-a értelmében.
 7. Indítványok az alapszabály 16. §-a értelmében.
- A fentit időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét szelvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni.
- K.-Vásárhelyt, 1898. febr. 22-én.

Az igazgatóság,

(40 2—3)

Alapítva 1878.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom!

Kitüntetve Brüsszel 1893. aranyéremmel és díszokmányval.

Keleti-féle sárga székelyföldi szőlő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolítja fehérszerű szerkezetétől fogva az eddigi sárga székelyföldi szőlő hiányait.

Keleti-féle gumm sárga székelyföldi szőlő idomítható pelettával, szarvasbőrrel és biztonsági övvel.

Árak: egyoldalú 6 frt kétoldalú 12 frt

Készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, egyonastartók (Heissing-féle rendszer) orthopédiai fűzők, háskötők, görsehrisnyák és mindenféle gummiárak.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl

KELETI J.

orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyáros
BUDAPESTEN.

IV., Koronaherczeg-utca 17.

Sebészeti műszergyár:

IV., Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

(22 2—10)

Csak fiatal emberek

érdekelhet tudni, hogy a

— párisi Dr. BOITON —
Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg a téhát santal olaj vagy copaiba balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszer-tár Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendelések czíme:

Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Szárazságra a
székelyföldi szőlő
Egyszerre
naponta a

Éljen! éljen!

Kathrein-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a bakkávének egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathrein-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathrein-féle malátakávé ótvagygyerjesztő, könnyen emészthető, évek során a társaságok gyermekeire névve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkisebb pótlóka a bakkávének, valamint ajánlásra legmértékűbb vagyú sika is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathrein-félenek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában vétetnek fel.